

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 669/2025-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **RECLAIM, a. s.**, Staromestská 3, Bratislava, zastúpeného Mgr. Martinom Babčanikom, advokátom, Oravská 1348/8, Miloslavov, proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 27CoEk/8/2024-72 z 18. marca 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 23. júna 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu č. k. 27CoEk/8/2024-72 z 18. marca 2025. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada o náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v exekučnej veci vedenej Okresným súdom Poprad (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 15Er/554/2009 vymáhal sťažovateľ ako oprávnený od povinných svoju judikovanú pohľadávku 3 792,57 eur s príslušenstvom. Exekučné konanie sa začalo 15. decembra 2009 na podklade exekučného titulu – zmenkového platobného rozkazu Okresného súdu Bratislava V č. k. 1Zm/219/09-15 z 13. júla 2009, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 17. augusta 2009.

3. Sťažovateľ v súlade s § 243f ods. 1 Exekučného poriadku doplnil návrh na vykonanie exekúcie o opis všetkých rozhodujúcich skutočností týkajúcich sa vlastného vzťahu s povinnými spolu s listinnými dôkazmi na preukázanie týchto skutočností.

4. Okresný súd uznesením č. k. 15Er/554/2009-49 z 30. septembra 2024 zastavil exekúciu s poukazom na § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku v spojení s § 52 a nasl. Občianskeho

zákonníka. Konštatoval, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na podmienky uvedené v § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku. Okresný súd následne v napadnutom uznesení špecifikoval, ktoré z dojednaných zmluvných podmienok považoval za neprijateľné, pričom osobitne poukázal na poplatok za spracovanie medziúveru, poplatok za správu úveru, no najmä na dohodu o vydaní a vyplnení bianko zmenky z 12. septembra 2006.

5. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom zásadným spôsobom rozporoval zastavenie exekúcie v celom rozsahu podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku účinného do 31. marca 2017, poukazujúc na rozhodovacia prax ústavného súdu a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Sťažovateľ v odvolaní spochybnil aj právne závery okresného súdu, ktorými vyhodnotil viaceré zmluvné podmienky ako neprijateľné. Odvolací súd sa plne stotožnil s názorom okresného súdu uvedeným v bode 28 prvostupňového uznesenia, keď zmluvné dojednanie o vyplnení bianko zmenky, ktoré menilo vzťah medzi účastníkmi na nepoživajúci žiadnu ochranu spotrebiteľa, považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ďalšie odvolacie argumenty už krajský súd nepovažoval pre rozhodnutie vo veci samej za rozhodné bez potreby sa nimi osobitne vysporiadavať.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ namieta, že krajský súd vôbec nereagoval na vecnú a právnu argumentáciu uvedenú v jeho odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu. Ignorovaním zákonnej povinnosti v zmysle § 387 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) odvolací súd porušil jeho procesné práva, konkrétne právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, a to do takej miery, že tým došlo k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

7. Druhá argumentačná línia ústavnej sťažnosti je založená na tvrdení arbitrárnosti právnych záverov krajského súdu v súvislosti s posúdením dohody o vyplnení bianko zmenky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky. Podľa sťažovateľa majiteľ bianko zmenky nie je oprávnený vyplniť ju ľubovoľne, keďže veriteľ je oprávnený doplniť len sumu zodpovedajúcu výške jeho zabezpečenej pohľadávky s príslušenstvom. Za hrubo zavádzajúce považuje aj tvrdenie súdov, že zmenková dohoda dáva majiteľovi zmenky do rúk oprávnenie jednostranne rozhodnúť o tom, že ním požadované plnenie je v súlade so zmluvou. Veriteľ musel svoj nárok zo zmenky uplatniť v riadnom súdnom konaní, v ktorom sa dlžník mohol brániť podaním námietok a spochybniť tak existenciu zmenkového záväzku, a to čo sa týka právneho dôvodu i výšky. Samotné zmluvné ustanovenie oprávňujúce veriteľa na doplnenie zmenkovej sumy sa teda nemá čím priečiť zákonu. Pokiaľ právny poriadok v rozhodnom čase pripúšťal zabezpečenie záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv prostredníctvom zmeniek, je ústavne neakceptovateľný taký výklad noriem na ochranu spotrebiteľa, ktorý v rozpore s tým označí zabezpečenie nárokov prostredníctvom zmeniek za neprijateľné, napriek tomu, že judikatúra najvyšších súdnych autorít už jednotne takéto zabezpečenie označila za prípustné.

8. Porušenie označených práv vidí napokon sťažovateľ aj v nesprávnom procesnom postupe spočívajúcom v zastavení exekúcie ako celku bez splnenia zákonom stanovených podmienok. Poukazujúc na rozhodovacia činnosť najvyššieho súdu a ústavného súdu, sťažovateľ konštatoval, že

v prípade zastavenia exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku účinného do 31. marca 2017 v spojení s § 243f Exekučného poriadku je povinnosťou exekučného súdu vyhodnotiť, v akej miere je uplatnený nárok zo zmenky primeraný a len nad tento rámec vymożenie nároku nepripustiť. Exekučný súd však zastavil dotknutú exekúciu v celom rozsahu v rozpore so zákonom, porušujúc pritom jednu zo základných zásad civilného sporového konania – princíp právnej istoty podľa čl. 2 CSP, pričom konal absolútne vedome, pretože sťažovateľ v podanom odvolaní na rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít poukazoval a upozorňoval. Ochrana slabšej strany (spotrebiteľa) nezabavuje všeobecné súdy povinnosti urobiť všetko pre nájdenie spravodlivého riešenia a rozhodovacia činnosť nemá byť prostriedkom, na základe ktorého budú spotrebiteľia pomocou súdnej moci zbavovaní povinnosti plnenia ich legitímnych záväzkov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu o zastavení exekúcie. Sťažovateľ namieta arbitrárnosť právnych záverov krajského súdu a nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia.

10. Ústavný súd vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani ďalšou riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred nimi bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery z neho všeobecný súd vyvodil. Úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné.

11. Nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku je súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čomu zodpovedá aj požiadavka, aby rozhodnutia všeobecných súdov v exekučnej agende zodpovedali kritériám kladeným z pohľadu obsahu základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie na rozhodnutia v merite veci. Ústavný súd preto skúmal, či napadnuté uznesenie krajského súdu (v spojení s uznesením okresného súdu) spĺňalo požiadavku ústavnosti (odôvodnenie majúce požadovanú kvalitu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru).

12. Okresný súd v odôvodnení uznesenia, s ktorým sa krajský súd v napadnutom uznesení stotožnil, jasne a zrozumiteľne vysvetlil dôvody zastavenia exekúcie s odkazom na príslušné ustanovenia Exekučného poriadku a Občianskeho zákonníka, a to pre rozpor dohody o vydaní a vyplnení blankozmenky s dobrými mravmi. Dôvody jej rozporu s dobrými mravmi sú prezentované v bodoch 27 a 28 uznesenia okresného súdu, ako aj v bode 29 napadnutého uznesenia krajského súdu a ústavný súd ich považuje za ústavne udržateľné. Ústavný súd na okraj poznamenáva, že aj z judikatúry Súdného dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) vyplýva interpretácia únieového práva, od ktorej sa všeobecné súdy neodklonili. Súdny dvor v rozsudku vo veci C-176/17 konštatuje, že „článok 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide vo veci samej, ktorá umožňuje vydať platobný rozkaz na základe vlastnej zmenky spĺňajúcej všetky náležitosti, ktorou sa zabezpečuje pohľadávka zo zmluvy o spotrebiteľskom

úvere, keď súd, ktorý rozhoduje o návrhu na vydanie platobného rozkazu, nemá právomoc preskúmať prípadnú nekalú povahu podmienok tejto zmluvy, a pokiaľ podmienky uplatnenia práva podať odpor proti takému rozkazu neumožňujú zabezpečiť dodržiavanie práv, ktoré spotrebiteľovi priznáva táto smernica“.

13. Vychádzajúc z napadnutého uznesenia krajského súdu v spojení s ním potvrdeným uznesením okresného súdu (s poukazom na jednotu prvostupňového a opravného konania, pozn.) a zo skutočností v týchto uzneseniach uvedených, ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd v spojení s okresným súdom svoje právne závery primeraným spôsobom odôvodnili, tieto závery sú logické, konzistentné a ústavný súd ich nepovažuje za arbitrárne.

14. Ak sťažovateľ namieta s poukazom na príslušnú judikatúru najvyššieho súdu a ústavného súdu zastavenie exekúcie v celom rozsahu, ústavný súd poukazuje na to, že ak súdy dôvodne vyhodnotili za neprijateľnú podmienku dohodu o vyplnení blankozmenky, tak tento záver postihuje exekučný titul (ako produkt dohody o vyplnení) v celom rozsahu bez možnosti oddelenia jednotlivých čiastkových nárokov vyplývajúcich z pôvodnej zmluvy. Argumentácia sťažovateľa teda v tomto smere neobstojí, pretože nebola identifikovaná neprijateľná zmluvná podmienka, ktorú by bolo možné oddeliť od ostatných nárokov zo zmenky uplatňovaných na základe exekučného titulu. Nebolo teda možné zastaviť exekúciu len v tej časti nároku uplatneného zo zmenky, ktorá má svoj pôvod (základ) v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Súdny dvor k tomu dodáva, že zmluvná podmienka, ktorá bola vyhlásená za nekalú, sa v zásade musí považovať za podmienku, ktorá nikdy neexistovala, takže nemôže mať účinok voči spotrebiteľovi. Určenie nekalej povahy tejto podmienky súdnym rozhodnutím preto v zásade musí viesť k navráteniu právnej a skutkovej situácie spotrebiteľa, v ktorej by sa nachádzal, ak by uvedená podmienka neexistovala (rozsudok Súdneho dvora z 21. 12. 2016, Gutiérrez Naranjo a i., C 154/15, C 307/15 a C 308/15, bod 61).

15. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia má podať jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

16. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia v kontexte sťažnostných námietok konštatuje, že jeho obsah nemožno považovať za arbitrárny, svojvoľný či nepreskúmateľný. Krajský súd dostatočne a ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil, prečo bolo zastavenie exekúcie zákonné a prečo odvolacie námietky neboli spôsobilé zvrátiť právny záver okresného súdu. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a základným právom sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež jeho právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by reálne signalizovala možnosť po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vysloviť porušenie ním označených práv.

17. Na základe uvedených skutočností ústavný súd uzatvára, že v danom prípade neboli splnené podmienky na prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie a ústavný súd ju odmietol podľa § 56

ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu